

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriafly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög cenziméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilattérí czikkak garmond sora után 40 fillér fizetendő.

A helyzet.

Bpest, jan. 25.

A képviselőház újra szünetel s ha holnap lesz is országgyűlés, bizonyára alig fog egy óráig tartani, mert a honatyáknak absolute nincsen semmi kedvük disputálni s a javaslatok olyan gyorsan mennek keresztül, hogy Széll Kálmán miniszterelnök még álmodni sem merie ezt ezelőtt egy pár héttel.

Mint egyik lap írja, lassu tespedés állott be a közügyek terén.

A rendszer változásba vetett remények kezdenek oszladozni; mert a korrupciós rendszer oszlopai, a Bánffy főispánjai ma is uralkodnak s a kormányban sem állott be más változás, mint annak elére Bánffy helyébe lépett Széll Kálmán, eltelve a legjobb indulattal s becsületes szándékkal.

A ki vizsgálja azt a belső harcot, mely egész csendben, de annál elkeseredettebben foly a kulisszák mögött, a kormánypárton ép úgy, mint az ellenzéken: nagyon szomorú és sivár képet lát maga előtt. A régi rendszer hívei, különösen azok, kiket Bánffy a parlamentbe behozott, s a kiknek a mandátum ma az összes vagyonuk és mindennapi kenyérük: kétségbe esve néznek az új választás elé, s keresik a vezetőt, a ki ezt nekik jövőben is biztosítja.

Hozzájuk csatlakoznak azok, a kik a mandátumot pénzen vették, ezen szerették egyébb jól jövedelmező politikai üzleteik mellé a sokféle udvari tanácsosi s egyéb méltóságokat szintén — habár csendben meghúzódva lesik az alkalmat, a midőn a régi rendszert megmenthetik.

Széll Kálmántól előbb megjedtek, de a kitől úgy látszik ma már nem félnek. Volt elég idejük, hogy a helyzetet, mely a miniszterelnök mindig nehezebb és rosszabb lett, még rosszabbá tegyék, s e rendszer sötétlelkű fővezére a háttérben nem mulaszt el egy alkalmat sem, hogy minél több oly aknát rakjon az új kormányelnök alá, melynek vezetéket Bécsben lehet meggyújtani, hogy annak felrobbantásával újra a hatalmat megragadjja.

Csalódik, a ki azt hiszi, hogy Tisza Kálmán rendszere a törvény, jog és igazság puszta jelszavával elbukik.

Ha Bánffy bukásával, az ő főispánjainak elküldésével egy gyorsan keresztülvitt tisztességes választással a nemzetet hívták volna fel bíról, hogy

annak a közvéleménye mondjon ítéletet: ma már csak a rossz híruk maradt volna, de az ország ügyeit tisztességes parlament intézné, mely szembe tud állani az osztrák tulkövetelésekkel, s a miniszterelnök állása alulról megdönthetlens felülről is számolnának az új tényezőkkel.

Ezt elmulasztotta Széll Kálmán s ezzel lábait alul elvesztette a biztos talajt. Bécsben tehetetlen, a nagy katonai követelések s a kvóta felemelések ellen szembe állni képtelen, mert a legkisebb ellentállásra is nyomban ott áll a régi rendszer vezére, melynek vezérkara a delegációban szorosabbra fűzte kaionákkal azt a belső viszonyt, melynek ápolása és dédelgetésében rejlett a hatalom birlalásának kulcsa s e vezérkarral azt az aknát akkor robbantja fel a főmester, a mikor a legalkalmasabbnak tartja.

Ez a klikk hitette el, hogy a Bánffy-főispánok a megbonthatlan szabadelvű párt oszlopai, ezért a régi főispánok elmozdithatlanok. Hallottuk mindig, hogy Horánszky s Apponyi miniszterek lesznek s részt vesznek az epuráció munkájában, de úgy látszik, a régi rendszer rossz szellemének hatalma és befolyása nagyobb lesz mint Széll Kálmáné, kinek eddigi eljárását, ha meg is tudjuk érteni, ha meg is kötik a kezét az osztrák zilált viszonyok. A melyek a kényszer helyzetet teremtették, melyből szabadulni eddig nem tudott, de mégis hogy ide jutott önmaga az oka, mert bármilyen taktikai szempontok vezették is, kellő eréllyel és gyors intézkedéssel és több bátorsággal rég kivághatta volna magát, megszabadította volna az országot is abból a kényszerhelyzetből, a melyet az osztrákok most olyannyira kihasználnak ellenünk s a melynek árát a felemelt kvótában és a felemelendő civizista, tisztifizetések, hadilétszám árában nemzetünkkel akarják megfizettetni akkor, a midőn az adófizetés s az adóprós néhány megyében ma már csődöt mondott.

De ne higgye senki, hogy csak fent vezetik oty ügyesen e máig se bukkott rendszer vezérére a harcot, sokkal több óvatossággal s a legügyesebb taktikával megindították azt alant is.

Politikai hírek.

Wlassics Gyula szabadságon.

A kultuszminiszter a napokban szabadságra utazik. A minisztert már régebben gyomor-

baj bántja s orvosai tanácsára Meránban fogja gyógyíttatni magát. A Magyar Nemzet hangszlyozza, hogy az utazásnak absolute semmi politikai vonatkozása nincsen. — Tehát valószínűleg csakugyan történik valami a kulisszák mögött.

Főispánok felmentése. Ha igaz, a mit képviselői körökben beszélnek, közelebb ujjabb és ujjabb főispán felmentések lesznek az országban. Ezek közé sorozzák a beavattottak Török Zoltán nógádi és Horváth Béla honti főispánokat is, a kiknek politikai működése éppen nem tartozik a közügyekre nézve kedvezők közé.

A budapesti gyapjuaukciók.

Budapest, jan. 26.

(Saját tudósítónktól.)

A budapesti gyapjuaukciók intézményét a kereskedelemügyi miniszter az eddig szerzett hat éves tapasztalatok alapján a földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg kiterjeszteni s illetve fejleszteni célozta.

Az aukciókat vezető Keller M. és társa czég engedélye a folyó évvel járt le s mielőbb a kereskedelemügyi miniszter ezen engedélyt megújította volna, kísérletet tett ez irányban, hogy nem e volna lehetséges az egész gyapjuaukció intézményét a külföldi minták után szélesebb alapokra helyezni, hogy az összes gyapjubizományosok, általában a gyapjuval kereskedők ezen aukció intézménybe bevonhatók volnának.

Előzőleg a kereskedelmi és földmívelésügyi miniszterek kiküldöttjei a külföld hasonló intézményeit tanulmányozták s az itt szerzett tapasztalatok alapján hirta fel a kereskedelemügyi miniszter a Keller M. és társa czéget arra, hogy igyekezzenek az összes gyapjubizományosokkal együtt egy szövetkezetet alakítani, amelynek czélja volna a gyapjuaukciók együttes rendezése. Ezen kísérlet azonban a miniszter részéről meg-hiusult, miután az egybehivott értekezleten megjelent gyapjubizományosok az aukciók ellen, úgy, mint már előzőleg is, állástfoglaltak, s illetve kijelentették, hogy csak a miniszter által egybehivott anketén fognak véglegesen nyilatkozni.

A kereskedelemügyi miniszter ezen óhajnak engedve, ma délelőtt 11 órakor egy anket-tanácskozmányt hívott egybe, a melyen Csörgeő Gyula államtitkár elnököl, s a melyen az összes érdekelt gyapju bizományosokon kívül a földmívelésügyi miniszter képviselőben Tormay Béla min. tanácsos, Ottlik Iván oszt. tanácsos, dr. Rodiczky Jenő, a gyapju minősítő állomás igazgatója, az országos magyar gazdasági egyesület képviselőben pedig gróf Zselénski Róbert alelnök, Forster Géza igazgató, Rubinek Gyula ügy-

vezető titkár, Bálintffy Pál és Vanető Gyula tagok jelentek meg. A gyapjubizományosok egy memorandumot terjesztettek a tanácskozmány elé, a mely oda konkludál, hogy az aukciók minden formája elől a gyapjubizományosok elzárkóznak, mint olyan intézmény elől, a mely az ő érdekeiknek meg nem felel s a mely a kereskedelmi forgalomra bénítólag hat s legkevésbé hajlandók a kereskedelemügyi miniszter által propagált szövetkezeti formát elfogadni.

Ezzel szemben egy a földmívelésügyi miniszter, mint a mezőgazdasági körök egyéb képviselői súlyos szükségnek jelentetik ki, hogy a jelenlegi gyapjuaukciók, — miután a gyapju bizományosok visszatartásos magatartásán a kereskedelemügyi miniszter intenciói megtörttek, — mint e czélnek teljesen megfelelő és fejlődés képes intézmény, mielőbb a jelenlegi formájában engedélyeztessék. Az anket tanácskormány tehát ismételtén negatív eredménnyel zárult, minthogy az aukció eszméjének a budapesti gyapjubizományosok a kereskedelmi miniszter minden további fáradozása daczára megnyerhetők nem is lesznek.

Az a kedves Fiume!

Fiuméből, a magyar korona gyöngyéből, ebből a becézett kedves kis városból, a melyre annyi sok milliót költött ez a jó, ez a báránytürelmű Magyarország, érkezik az a hír, hogy tegnap este egy magyar hivatalnokot, a ki egy farsangi ünnepre esikórházba öltözködve, végig ment a korzón, a tömeg inzulált és mikor ez egy vendég-lőbe menekült, olasz és horvát diákok beverték a vendégöl összes ablakait, majd behatoltak a vendéglőbe, a hol csinos kis verekedést rögtönöztek és az attack azzal végződött, hogy két diákot letartóztatott a rendőrség.

Hát ez az eset magában véve elég szomorú, mert végtére is mindenkinek táj, ha egy ártatlan embert többen, erejük tulajával visszaélve, bántalmaznak. De egyenesen visszatartó ez az eset, ha a dolog háttérét tekintjük.

A magyarság elleni adáz gyűlölet magyarázza meg ezt a botrányt.

A híres Fiume, a melyet a magyar kormányok annyira elkényeztettek, a melyért a magyarság adófilléreiből annyi áldozatot hoztak, a mely az alkotmány visszaállítása óta lett azzá a szépen fejlődő, nagy jövőjű kikötővárossá, a melyre a szomszéd régi, jó-hírű Triest is már irigykedve néz, azzal hálálja meg az anyaország részéről tapasztalt sok jót, hogy elkeseredett ellensége mind-annak, a mi magyar. Hisz jól emlékezünk

még a rappresentanza viselkedéseire, jól ismerjük az „autonomia” híveinek izgatásait. És ez a felfogás Fiumében ugylátszik általános.

Azért verték meg azt a magyar hivatalnokot, a ki egy magyarországi városban bátorodott magyar népisletben az utcára menni. De, ha a magyar nem így erőszakos módon, hanem intelligens, bármely művelt nemzet által elfogadható eszközökkel, azonban határozott nemzeti érzéssel védi nyelvének jogait, akkor mindjárt az arcába vágjuk, hogy sovíniszta!

Dehogy is sovíniszta ez a mi szegény magyar népünk! Sőt hihetetlenül jöglfedő, báránytürelmű, a ki szólanul türi az idegen nemzetiségek henezegéseit s bocsánatot kér, hogy élni mer. Mert hát hiába, francziának, németnek, olasznak stb. szabad sovínisztának lenni, de a magyar, ha azt szeretné, hogy az idegenek legalább az ő szupremáciáját ismerjék el, akkor rövidlátó, korlátolt. Difficile est satiram non scribere.

A háború.

Az angolok Spions-Kopon.

Littelton tábornok, úgy látszik, sikeresen megoldja feladatát, mert semmi hír arról, hogy a jelzett irányban a burok megmozdulnak volna.

Warren tábornok péntek óta harezol az eleje tüzőt czélért. Immáron egy hete véres, elkeseredett küzdelem folyik minden talpalattnyi földért. Első sorban majdnem megközelíthetetlenek leirt Spions-Kop elfoglalásról volt szó, mert az angolok úgy számítanak, hogy veszedelmes éket vernek a bur védelmi vonalba, ha itt megvetik a lábukat.

A támadást nagyon megnehezítette, hogy az angolok nem tudtak útegeik számára olyan magas pontot találni, a honnan sikeresen lőhették volna a bur pozíciót.

A körülötte tevő halmokat egymásután hatalmukba kerítették, nap-nap után előnyomultak egy keveset, de mindez éppen csak keveset használt. Annál váratlanabb a hír, hogy a Spions-Kop tegnap éjjel mégis az angolok hatalmába került. Miképpen történt ez, arról további részleteket kell megvárunk.

De bármiképpen történt legyen, ez a második jelentékeny siker a folyó hó 10-én Ladysmith főlshabadítására megindított akcióban. Az első volt a szerencsés átkelés a Tugelán. Ha beválik Warren tábornok nézete, hogy a Spions-Kop elfoglalásával megtört a bur ellenállást a Tugela és Oliviershoek között, akkor az angolok most már a legjobb reménységgel kezdehik meg az előnyomulást Ladysmith felé.

Legujabb hírek.

London, január 25.

A Router-ügynökségnek jelentik Spear-mans Kampból tegnap esti kelettel: Ma ko-

Számos jó és rossz viszony keletkezik ilyenét haszonlatlan ügyekből, a minek oka az, hogy minálunk vajmi kevesen tudják, hogy kell helyesen köszönni s azok közül is, akik tudják, vajmi kevesen követik a gyakorlatban elméleti tudásukat.

Pedig a kérdés megoldása igen egyszerű. Ha két ismerős ember, bármily rangu legyen is, találkozik, az köszönjön előbb, a ki előbb pillantja meg a másikat. Fölösleges minden várás és várakoztatás. Mert hisz ugyis csak annak köszönünk, a kit erre érdemesnek tartunk s a ki megérdemli, bármily csekély mértékben is figyelmünket, azt nem illik viszont megbántani azzal, hogy köszönetét várjuk. Mert, ha várjuk, míg az illető előbb köszön, önmagunk routjuk le gögünkkel azt a figyelmet, melyet iránta a köszönéssel tanúsítottunk.

Abban valóban semmi észszerűség nincsen, valaki iránt figyelemmel lenni s az illetőt mégis megsérteni.

Sőt, ha már arról van szó, hogy mégis ki köszönjön előbb, a természetes ész követelménye, hogy az köszönjön előbb, a ki magasabb rangban, vagy fölányban van a másik fölött.

Mert a köszönség nem egyéb, mint annak jelzése, hogy valakit felismertünk s azon valaki iránt azt a figyelmet akarjuk tanúsítani, hogy vele a felismerés tényét tudatjuk. A szerényebb rangu egyén részéről a fölismerés igen természetes s annak nem kell külön megmutatni, hogy a magasabb rangot fölismerte; hisz a magasabb rangu egyént magától értetődőleg igen jól kell, hogy ismerje. Az alsóbb rangu egyén figyelmé tehát tulajdonképen nem figyelem s nem fejez ki vele semmit.

Ellenben a magasabb rangu egyén figyelmé sokat mondó s nemcsak figyelmet jelent, hanem bátortást is. Hisz a szerényebb

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Január 26.

Hogyan köszönjünk?

Irtá: Palágyi Lajos.

A mi társadalmunkban, még a jobb körökben is észlelhető divatos modortalanságok közt különösen megragadják figyelmünket azok a visszasságok és furcsaságok, melyek a köszöntés körül észlelhetők. A legkülönbözőbb köszönési módokkal találkozunk; s a szokások semmi terén nem állapítható meg annyira a mi társadalmunk sajátos, kiforratlan jellege, mint éppen a köszöntés terén.

Álljon itt néhány példa,

Bölcsházy Zoltán, czimzetes miniszteri fogalmazó, ki, úgy látszik, a miniszteriumban oly ügykört tölt be, mely nem kívánja, hogy sokat tartózkodjék a hivatalban, — délelőtt tizenegy órakor sétára indul a belvárosban. Midőn az utca sarkára ér, alázatosan üdvözlő őt „lajd-bordár”-ja, ki kalapját megemelve „alászlógája, nagyságos uram” üdvözléssel köszönti. Az elegáns fiatal ur alig észrevehetően biccezen a fejével, viszonzóván hordárja köszöntését.

Pár lépéssnyire onnan, hódolatteljesen köszön neki a fiakkere s már rohanna a kocsi aajtáját kinyitni, de a fogalmazó ur egy alig észrevehető kézmozdulattal, mely nem csak a felajánlott szolgálát visszautasítja, hanem egyuttal köszöns is, viszonzozza a fiakkere üdvözlését.

Midőn Bölcsházy ur a Kossuth Lajos utcába érkezik, javában sétál ott a közönség s a fiatal ur először is szembe találkozik Nemesváry Mukival, ki régi barátja. Szemé-

vel egyet hunyorit, köszöns gyanánt „szer-vusz”-t mond s tovább lejt, hogy a belvárosban déli szemléjét megtartsa.

Bájos hölgyek jönnek szembe s a fogalmazó ur megpillantja egy hivatalbeli főlebbvalójának feleségét, két leányával. Hirtelen előkeresi legszeretetre méltóbb mosolyát s kalapját félkör alakban megemelve, köszön a hölgyeknek, kik bájosan egyet bólintanak fejükkel.

Midőn a délután a parlamentből távozó miniszterrel találkozik, Bölcsházy ur a legkomolyabb, legfeszesebb s a mellett leg-hódolatteljesebb magatartással mélyen megemeli kalapját, meghajja fejét s arczán az említett szeretetre méltó mosoly helyét fe-gyelmezett szolgálatkészség váltja fel, mihez „alázatos szolgálja” kifejezés is járul, mi a parlamentben sok bosszúságon át esett miniszter alig látható fejbizentéssel viszonzoz.

Valóban, a társadalmi arány meg van mind a köszönségekben. Mert a hogy a hordár reggel köszönt a fogalmazó urnak, úgy köszön a fogalmazó délután a miniszter urnak. S a hogy a fogalmazó ur fogadta a a hordár köszönsét, úgy fogadja a miniszter ur a fogalmazó üdvözlését.

Ha nagy tragikusnak akarnók a dolgot felfogni, azt mondhatnók, hogy ime, mégis van, a mi ferde modor szokásainkban is „osztó igazság”, mert a reggeli köszönsre jutalmul megjön a délutáni viszonzás.

De eszünk ágában sincs ezt az alapjában mulatságos „bűnhődést” nagy komolykodással tárgyalni, ámbár a jelenség, bármily külsőség s formalizmus is, mégis egy egész társadalom belső világát illusztrálja.

Bizonyos, hogy minálunk a legtöbb ember számtalan módon köszön ismerőseinek s jóformán lehet mondani, hogy minden embert más és más módon boldogító köszönsével.

A mi polgártársaink, még a jobb körökből valók is, úgy távoznak el hazulról, mintha az összes telekkönyveket, összes hivatalos lapbeli kinevezéseket könyv nélkül tanulát volna s minden embernek annyit s oly módoz juttatnak a köszönséből, amennyi vagyonát, rangját, hivatalát megilleti. Ugy, hogy bátran mondhatjuk, hogy minálunk igen sok ember valósgalattal egy élő telekkönyvi és hivatalos lapbeli kivonat.

Nem is szólnak arról, hogy fölösleges studiumokkal terhelik meg emlékező tehet-ségeiket azok, kik utcákon, nyilvános helyeken oly nagy mértékben vannak tekintettel polgártársaik rangja iránt. Arról sem szólnak, hogy azt a sok studiumot, mit társadalmi rangok tanulmányozására fordítanak, hasznosabb tudnivalókra fordíthatnák. Csak arra akarunk utalni, hogy a ki oly sokféle módon méri köszönsét s oly sokféle árnyalattal fejezi ki tiszteletének kisebb vagy nagyobb fokát, önmagát hozza ezáltal a legkellemetlenebb helyzetekbe.

Mert első sorban állandó önfegyelmezésre szorú, nehogy a világért egynek a szükségénél kevesebb, vagy több tisztelettel tanúsítson. Aztán gyakran modern magyar Hamletként töprenghet, mikép köszönjön valamely kellőképen nem ismert egyénnek s utólag modern magyar Manfrédként lelki-furdalásokkal kinoztatja magát. Nem kevesebb bajt okoz magának azzal, hogy esetleg ily módon megsért egyes érzékeny kedélyeket, kik meglátták, hogy nekik csak „igy” köszönt, míg másokat már „ugy” üdvözölt. Ily módon vagy arrogáns, gőgös ember — vagy hizelkedő stréber hírébe keveri magát.

Ellenben, ha azon van, hogy minden polgártársának egyforma mértékkel mérjen, egyrészt magát kímélni meg minden fölös-leges megerőltetéstől, másrészt pedig ismerősei tiszteletét is kivirja magának.

Az általánosan elterjedt köszönsi mód-

rán reggel erősebb puskatüz hallatszott, mint azelőtt bármikor. A burok visszavonultak a Cresthalomról, a melyet az angol gyalogság szállt meg. A burok egy kötöltés mellett ke-restek menedéket. Ebben az állásban több óra hosszat maradtak. Délután teljes visszavonulásban lehetett őket látni. Egy hegynyiláson át futottak, mialatt az angolok shrap-neleket és lidit-gránátokat szórtak rájuk. Az angol csapatok egy kétöltés fedezete alatt foglaltak állást. Az angolok mai vesztesége csekély.

London, jan. 25.

Bullernek a távirata, mely Spearmans-Campból van keltevez, ma reggel adatott fel s következőképpen hangzik:

Warren csapatai az elmúlt éjjel megszállták a Spionskopot. A rajta levő kicsiny bur katonaságot meglepték és a Spionskopot az egész tegnapi napon keresztül, dacára a burok heves támadásainak és kemény ágyutűzésnek, hatalmukban tartották.

Attól tartok, hogy a veszteségeink jelentékenyek.

Sajnálkozással jelentem, hogy Woodgate tábornok súlyosan megsebesült.

Warren azt hiszi, hogy a burok hadállását tarthatatlanná tette.

Egy exchange távirat egyáltalán semmit sem tud arról, hogy az angolok kénytelenek voltak visszavonulni.

A Daily Telegraph-nak alább következő távirata szintén hallgat erről az eseményről.

A Daily Telegraph ugyanis Buller tábornoknak következő táviratát közli:

Warren tábornok hétfőn ágyukkal ostromolta a buroknak azt a hadállását, a melyet a Spions-Koptól nyugatra foglaltak el. Ágyutüze nagyon hatásos volt. A burok óriási veszteségeket szenvedtek, de azért kétségbeesetten védelmezték állásaikat, sokáig tartották azokat és csak lassan lehetett őket onnan visszaverni. Az ellenség ma sokkal gyakrabban használta ágyuit. Veszteségeink ma csekélyebbek, mint tegnap voltak. Az ütközet reggeli hat órától egész az est beálltaig tartott, de azért általános harcnak nem nevezhető.

A koronaértékszámítás és az új súlyegység.

A gazdák akciójának immár megvan az az eredménye, hogy a földmívelésügyi miniszter is szükségét látta közbelépni a börze spekulatív machinációi ellen. Darányi miniszter már intézett egy kisebb jelentőségű dolgot a törvényhatóságokhoz, most pedig az P. É. szerint a kötelező koronaértékszámítás és az új tizedi súlyegység ügyében a gazdasági egyesületekhez a következő leíratot intézte:

Ismeretes az egyesület előtt, hogy az 1900. év kezdetével kelt olyan intézkedés lépett életbe, mely az ország összes gazdasági és forgalmi viszonyaira számottevő befolyást van hivatva gyakorolni. Ez intézkedések egyike a kötelező koronaértékszámítás, másika pedig a bpesti áru és értéktörzs tanácsa által hozott azon határozat, mely szerint a tizedi hivatalos árfolyamjegyzésekben, a gabonára nézve az eddig érvényben volt 100 kilogrammos súlyegység helyett 50 kilogrammos jegyeztessék; s tényleg ez is jegyeztetik mindaddig, míg ebben a kérdésben a kereskedelmiügyi miniszter ur végérvényesen nem fog intézkedni. Bár az ország gazdagakörzsége mindkét intézkedésről a hírlapi közlések útján tudomást szerezhetett és bizonyára szerzett is, mégis megtörténhetik, hogy az érdekelt, különösen kisebb gazdák, földmívelők és munk-

kásemberek között olyanok is találkoznak, akik egyáltalán nem, vagy csak nagy ritkán s elvéve olvasván hírlapokat, ez intézkedésről nem értesülnek kellő időben, vagy a kik olvasták is a hirt, az olvasottakat nem helyesen értelmezik.

Nehogy ezen körülmény folytán e szóban forgó s az egész gazdasági életre igen közelről és lényegesen érdeklő újításoknak, ha azok lényegét és szellemét kellőképpen meg nem értik, különösen a fentebb említett alacsonyabb értelmi színvonalon álló kisgazdák és a legszerényebb néposztályok esetleg kárát vallják és attól az óhajtatól vezérelve, hogy a fentemlített intézkedések lehetőleg minden fennakadás nélkül, illetőleg az érdekeltek netáni károsodásnak lehető elkerülésével fogadtassanak be a gyakorlati élet által, bizalmasan felkérem a t. Egyesületet, hogy alkalmas intézkedések által, különösen a falusi nép megfelelő világos és gyakorlati kioktatása útján, esetleg a községi tanítás, a birtokos osztály és a lakossággal közvetlen összeköttetésben álló egyéniségek önkéntes közreműködésének igénybevitelével is oda hatni sziveskedjék, hogy e két intézkedés, illetve változás mibenléte s a mezőgazdasági termények stb. adás-vétel szempontjából való számbavételére, a földmívelő néposztály minél behatódobban figyelmeztessék.

Egyleti élet.

A Tanárjelöltek Segélyegylete 1900. év jan. hó 28-án azaz vasárnap d. e. 10 órakor a bölc. kar I. sz. tantermében közgyűlést tart. Demeter Dezső, e. i. elnök.

SZINHÁZ.

Hamlet. Hamlet mélységeibe leszállni nem adatott meg minden halandónak. Ismerünk nagy színészeket, kik brilliánsul játszáskéig *Shakspere* legnagyobb szerepeit, de Hamlet úgy áll előttünk, mint egy titkos, csodás birodalom, melynek ajtaja zárva előttük. Háromszáz éven át magyarázzák Hamletet tudósok, költők, színészek s még nincs kimerítve. A Hamlet-irodalom könyvtárakat tesz ki. *E. Kovács Gyula* Hamletje azért volt annyira becses, mert a szerep olyan rejtelmibe világított be, melyek a háromszáz év óta folyton kutató tudósok, költők és színészek előtt is homályban maradtak. Ne vegyük tulzásnak ezt a kijelentést. E sorok írója tiszszel látta *E. Kovács Gyulától* Hamletet. Volt ideje tehát minden momentumot megfigyelni. Látta sokszor másoktól is. S a tapasztalat azt mutatja, hogy Hamletben mindenki arathat sikert. Hamlet jó szerep, hatásos szerep; lehet sürti tapsokat aratni vele akkor is, ha az illető színész nem érti, s ha sejtelve sincs azokról a mélységekről, melyeket ez a szerep rejt. Tegnap Bakó László sürti tapsok közt játszta Hamletet a kolozsvári színházban. Ez a taps azonban nem mérlegeli alakításának értékét. Nem Hamletnek, hanem Bakónak, a talentumos színésznek szól. Bakó még 25–26 éves ember, nem is várhatunk tőle jobbat. Korához képest szép eredmény ez. Egysé nem volt ebben az alakításában sem, de mi nem is ezt hozzuk fel hibának. Nagyobb baj, hogy itt is az olaszoktól (*Zaccaniti* értjük) utánozza. Az utánzat mindig halátlan dolog; hát még akkor, mikor azt sem tartjuk jónak, a kit lekopipál. Hamletet *Zaccanion* játszani kép-telenség és hiába erősködnek a verizmus hi-

vei: Hamletet nem lehet verista kinpadra feszíteni. Ellentmond ennek a szerep s a darab minden szava. Othellónál még megengedhető; Hamletnél nem. Hamletet csak Shakspere szerint szabad játszani. Az előadás különben gondos volt, a rendezés is s a többi szereplő is ambícióval, kedvvel végezte feladatát.

(b. á.)

88 éves ezredes.

Végh Bertalan 1848–49-beli tábornoki ezredes s a magyar honvédség nyug. ezredese tegnap töltötte be életének 88-ik évét. A nagy idők jele harczosa ma is ép testi és szellemi erőben él. A múlt nyáron látogatta meg Pestmegyében Tass községét szülőföldjét.

A derék és ma is katonás tartású, kiváló férfit sokan üdvözltek élete e szép napján, tiszteltgett nála az orsz. tört. ereklőy muzeum igazgató úr is. Maga a muzeum a következő szép levélben üdvözölte t. tagját:

Méltóságos Végh Bertalan 48–49-beli ezredes urnak, az Ereklőy Muzeum tiszteletbeli elnökének

Kolozsvárt.

Méltóságos Tiszteletbeli Elnök Ur!

Ereklőy Muzeumunk az életrajzok tárában levő adatokból értesült arról, hogy méltóságod születésének 88. adik évfordulóját a mai napon ünnepli.

Nyolczvannyelez év tiszteletre méltó kor azoknak is, a kiknek élete a bölcsőtől a koporsóig a legnagyobb egyszerűségben és természetos egyformaságban folyik le. Számot tevő és figyelmet keltő azonban oly férfunál, mint Méltóságod, a ki 15 éves korában már mint hadapród szolgált a 2-ik huszárezrednél. 1831-ben magyar testőr, majd a 8-ik huszárezrednél, mint főtábornok.

Méltóságod a szabadságharczban 1848. július elején már kezébe vette a tegyvert s azzal csatáról-csatára küzdött sokszor a legnagyobb nélkülözések, még többször a megpróbáltatások közepette mindaddig, míg Nagy Váradon Paskievits orosz főparancsnok előtt nem kényszerült azt letenni. Mint a 8-ik huszárezred ezredese s karcsúsegéje az V. hadtestnél gróf Vécsey tábornoknak, különböző csatákban és Arad vára ostromában Méltóságod a kardjával írta be nevét a nagy idők történelmi könyvébe. S midőn parancsnokát, gróf Vécsey tábornokot a bitón ártatlanul kiszendvedni látta, mint golyó általi halálra ítélt fogoly, Méltóságod is közel állt ahhoz, hogy vérével élete virágjában öntözze hazánk szabadságáért rajongó nemzetének megszentelt földjét.

Am a Gondviselés másképp intézkedett. Tíz évi vándorlás, 1 évi nehéz vassal, vagyon, hivatal és érdemelektől megfosztással lett a Méltóságod hazaszeretőnek, önfeláldozásának itéletileg megállapított jutalma. S hogy Méltóságod 1852. május 15-ig elmélkedett nehéz fogságában a fölött, hogy a haza s a hazával minden veszve van s hogy a szenvedések e leg-súlyosabbika szervezetét nem semmisít meg, azt a Gondviselés igazán különös kegyének tekinthetjük.

A mikor hazánk borús egén az első napsugár szelid verőfénye ismét megjelent, Méltóságod kardját ismét felajánlotta nemzetének, hogy gazdag tapasztalataival, nemese lelkevel, fenkölt gondolkozásával erősítse és ápolja azt a szellemet, mely hazánk ezeréves földjén a magyart szabaddá, függetlennek óhajti. Sőt ez idők eltelte után a polgári életben is, mint a közszolgálat előkelő tisztviselője utmutató és irányjelző működést fejtett ki.

A legnagyobb tisztelettel, szeretettel és

hálával kell megemlékeznünk Méltóságodnak arról a működéséről is, melyet Méltóságod muzeumunk fejlesztése, a történelmi adatok gyűjtése és azok tisztázása körül s a hazafias érzés ápolása és fejlesztése terén egyesületünkben kifejtett méltóztatott.

Az emberi életkornak e szép pontján a midőn Méltóságodat tisztelettel, szeretettel a legmögöbbsz ragaszkodással üdvözljük, szívünkben óhajtuk, hogy a Magyarok Istene Méltóságodat, mint a nagy idők egyik legjelesebb tanuját, mint a közélet mintá férfját, hogy korunk fiatalágának munkában és hazaszeretében követendő példaként szolgálhasson, még számos évtizeden át ép testi és szellemi erőben éltesse!

Hazaifut tisztelettel vagyunk Kolozsvárt, 1900. jan. 25-én. a Kolozsvári Országos Történelmi Ereklőy-Muzeum igazgatója nevében: Kuszó István, Deák Albert, a muzeum ig. öre. elnök.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 26.

Albach Géza.

Ravatalon fekszik Kolozsvár egykori polgármestere, mennyezetes ravatalon. Jóságos arca keveset változott, fájdalomnak, szenvedésnek, nincs nyoma rajta. Megelégtült világi nyugalom ömlik el ábrázatán. Testületek és egyesek egymásután jelennek meg a ravatalnál s a könnyező család előtt bánatosan fejezik ki, öszinte, igaz részvéttüket. Ma délbán a városi tisztikar hozta el a maga és a tanács koszoruját, Szvacsina Géza polgármester megilletődve tolmácsolta a tisztikar fájalmát és szeretetét, melylyel az elhunyt emléket mindig szívükbe vésvé fogják őrizni.

A polgármester szép beszédére a családtagok visszafojtott zokogása volt a néma és mégis sokat mondó felelet, Szvacsina egykori elődjének halála alkalmából a leggyöngédebb figyelemmel volt a család iránt. Előzőnek condoleant s a leggyöngédebb figyelemmel magtett mindent, a mi a temetés impozánsá tételéhez szükséges.

Majláth Gusztáv püspök tegnap már említett táviratán kívül külön megbízottat küldött Kolozsvárra, ki a család előtt szóval is kifejezte a főpásztor részvétét s azt, hogy a püspöki konsistorialis munkálatok miatt nem lehet jelen a temetésen.

A ravatalra a következők helyeztek koszorút:

Koszorúk:

Feledhetetlen drága férjemnek bánatos özvegye.

Feledhetetlen jó Apámnak Géza.

A legjobb Apának Bella és Béla.

Apának Károly és Ilus.

Kedves jó Apának Dezső és Berta.

Nagymama és család szeretettel a sirig. Áldott jó Nagypapának Böske, Judit, Bertuska, Pista, Géza.

A jó bácsinak Lili és Teréz.

Igaz részvételt Buday Kálmán és neje.

Kolozsvár sz. kir. város Törvényhatósági Bizottsága Erdemes polgármesterének.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsa és Tisztikara Kegeylete felől.

A kolozsvári Állomás cs. és kir. tisztikara és katonai tisztviselői.

Albach Géának a Kolozsvári Ipartestület.

Albach Géának a Kolozsvári Hölgyek Fülér Egyletének Választmánya.

— Nagyon szenved szegényke? — kérde Dóra.

A Vikont érezve, hogy a társalgás teljesen eltért az ő vonalától, a leánynak a másik oldalán járt a legválasztásosabb léptével, a két kezét a kabátja zsebébe dugva.

— Igen — ő szenved; ámbár azt hiszem, hogy félszint sem, mint az atyja, tudva, hogy ő mit szenved. Curzon mosolygott, egy oldal pillantást vetve a Vikontra. — Foliot kisasszony, ha a reményébe egy személynél többre van szüksége, — ha egy olyan önfeláldozó életet kíván tanulmányozni, mely teljesen egy tárgyhoz van lekötve és azzal elfoglalva — akkor nem tehet jobbat, mintha Boone Vilmost veszi modeljének.

— A leánya — gyermek? — kérde Dóra és a sugalmazásra kétségesen rázta a fejét, ámbár a Vikontra pillanatra ő is mosolygott.

— Ő már nem gyermek. Sugalmazhatok valamit?

— Nekem? Természetesen. Mi az?

— Hogy ha egyszer máskor úgy találja, hogy idejéből egy szabad órát tud szakítani és azt hajlandó a szegény atya iránt tanúsító nagy szívséggel betölteni, nem teheti azt hathatóságban, mintha azt az idejét a leányának adja.

— Megfogom tenni. Köszönöm, hogy ezt tudtomra adta. Amint beszélt tökéletes bizalommal nézett rá, azt téve utána — látom, hogy ön azt cselekszi.

— Igen, néha. — Könyveket viszek a leánynak. Eppen olyan éles az értelme, a milyen nehéz a természete, azt gondolom, hogy a virágok után a könyvekben találja a legnagyobb örömet.

— Meg fogom látogatni, mihelyt időt szakíthatok rá — mondá Dóra.

— Miután azt én sugalmaztam, engedje

Dr. Esterházy László Halás tisztelettel. Albach Géza nyug. polgármesternek, halála és tisztelete jeléül Pap Löw Leontin. Zobácz Ferenc és neje.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank r. társaság Albach Géza emlékére.

A kolozsvári honvéd kerület tisztikara — Tisztelete jeléül.

A kolozsvári szabadelvű párt — Albach Géának.

Herczeg Lobkovitz a következő táviratot küldötte:

Az általam egy nagrabecsült férje váratlan halála alkalmából kérem fogadjja legbensőbb részvétomet.

Herczeg Lobkovitz, tábornagynak.

Marnecki Mayer Edmund, Nyerges Zsigmond, dr. Szamosi János, br. Feilitzsch Arthur, dr. Weisz József, Hegyes Vilmos, Gámán Zsigmond, dr. Gámán József, dr. Lőte, tanár.

Részint táviratilag, levélben condoleantak, vagy személyesen fejezték ki részvéttüket a következő testületek és egyesek:

Dr. Hegedűs Lórán, dr. Széchy Károly és neje, Verebély Ignác táblabíró Budapest.

Finály Lajos és neje Szeged. Stark Gyula N.-Várad.

Kőváry Mihályné, Pap Löw Leontin, Szathmáry Ákosné Kolozsvár.

Makray László Szolnok.

Özy. Lázár Györgyné Déva.

Gajzágó Manóné Sz.-Ujvár.

Benel Ferenc, dr. Pisztor Mór és neje, dr. Esterházy László és neje, gr. Kornis Berta, br. Bánffy Daniné, Zeyk Dániel.

M. K. kolozsvári VI. kerületi honvéd parancsnokság tisztí és tisztviselői kara.

Vellés Arthur Bpest.

Buesy József főmérnök, dr. Varga Béla K.-Vásárhely.

Gr. Esterházy Kálmán, özv. dr. Finály Henrik és fia Bpest.

Nagy László és családja Déva.

Páll István kanonok, Virányi István, Gámán Zsigmond, br. Mansberg Sándor, Boisz Mihály és neje, Biró Jánosné, Sztojanovits Györgyné, Dicsőy Béláné, dr. Bächler Ignác, Feilitzsch Arthur br., Dobál Antal és neje, Velle Sándorné, Losonczy János, A Veres kereszt egyet testülete, gr. Lázár István és dr. Benel János titkárral, a tanító képző igazg. tanácsa, Kozma Ferenc kir. tanácsos és Orbók Mór. Az ipartestület előjárósága, Hirschfeld Lajos, Haas János, Terkál Bélával. A kolozsvári hölgyek fülér egylete, Kiss Sándorné, Kozma Ferencné vezetője alatt az egész választmány. A cs. és k. helyőrség tisztikara Cindric örnagy vezetése alatt.

Lengyel Lajos Budapest, Vörös Sándor kir. tanácsos Magyaróvár, Kornis Viktor gr. Szent-Benedek.

Egész a temetés idejéig folyton járnak, kelnek a résztvevők.

A temetés.

Albach Géza nyug. polgármestert ma délután a város összes köreinek mély és általános részvéte mellett temették el Sétater-utczai lakásáról. A temetés óráját jóval megelőzőleg nagy tömegben gyülekezett a közönség a gyászháznál. Kolozsvár város tanácsa és a városi összes hivatalok tisztikara teljes számban, a városi törvényhatóság bizottság tagjai, az igazságügyi hivatalok és pedig a kir. ítélőtábla, a kir. törvénytörzs, a kir. járásbírók, a kir. főügyészség és a kir. ügyészség tagjai, az ügyvédi kamara tagjai, a kolozsvári takarékpénztár és hitel-

azt mondanom hogy: köszönöm. Látogatását kellemesnek fogja találni, — téve utána.

— Nem azért fogok oda menni, hogy kellemesnek találjam. És a leány atyja milyen ember?

— Nézze, — válaszolá Curzon, megváltozott hangon — és látni fogja.

A poros, fehér országúton egy alak közeledett feléjük. Magas, sovány, kissé megörbült férfi volt, durva posztórúhát viselt és borkamasslikat, de öltözete dacára gentlemannak látszott az ő hosszú, szürke hajával, az idő viszontagságaitól megviselt arcával és nagyon fényes — kényelmellenül fényes — sötét szemével. Boone Vilmosról, a Golden Range felügyelőjéről, ez volt Dórának a benyomása abban a pillanatban, midőn az mellettük gyorsan elhaladt. A Curzon barátságos köszönetére és a Vikont fejbőlintására válaszul kalapot emelt és sötét szemével élesen nézte őt végig, mintha azzal az egy pillantással arczának, alátjának és ruhájának minden részletét az emlékezetébe akarná vésní. Tekintetével kísérve őt, Dóra a kis kottageba látta belépni.

— Foliot kisasszony, ugy-e fura legény? — kérde lord Beaclerk, szintén a felügyelő után nézve.

Curzon pedig azt kérdezte: — Vette észre, hogy hogy nézett kegyedre?

— Igen, — nagyon figyelmesen — mintha jól az emlékébe akarta volna vésní, hogy milyen vagyok.

— Ő éppen azt tette. Megmondjam, hogy miért? Vagy gyanítja?

— Visszaemlékezve arra, a mit ön mondott, azt gondolom, hogy gyanitom. Én idegen vagyok — egy új tárgy — és leír a leányának?

(Folytatása következik.)

Dóra.

ANGOL REGÉNY.

— Swerdnától. —

Az Ellenék részére fordította: AMICA.

VII.

(Folytatás.)

(21)

A kettő közül az egyik Chaceba vezetett és kissé tovább menve Woodlandb; a másik csendesen és fokozatosan emelkedett egy domb felett, mely Mannamednak a Hightchester felőli oldalán levő dombhoz hasonlított, e szerint egy mélyedést képezve, hol az a hely fektött. És Dóra éppen a két ut találkozásánál állva mutatott arra a helyre.

Az egy kis fehér kottage volt, oly alacsony és oly kicsi, hogy legfeljebb három vagy négy kis szoba lehetett benne, de még is eléggé feltűnő volt arra, hogy a szemet lekösse, mert a szó teljes értelmében alig látszott ki a virágok közül kis kertje, mely körülöttem tele volt sötét piros, kék, sárga, rózsaszín és fehér virágokkal és a ragyogó színek pompája kápráztató volt.

A vegyes illatoktól a meleg lég majdnem nyomasztóan nehéz volt; a fehér függönyös és ragyogóan tiszta kis ablakok virágokkal voltak tele; az egész hely egy nagy bokrétházhoz hasonlított.

— A Tennyson „Virágok szigetére” emlékeztet, mondá Dóra nevetve. Midőn tegnap este itt emeltünk észrevettük, hogy oly szép és kellemes és még is oly különös és magányos, miután közelében nincsenek házak! Akkor is megakartam kérdezni Öntől, hogy azt helyet, hogy hívják és ki lakik ottan?

— Az? A felügyelő kottaga, vágott közbe Lord Beaclerk mielőtt Curzon válaszolhatott volna. Furcsa kis hely nemde?

bank részvényszerűségi igazgatósága és hivatalnokai kara, testületileg jelentek meg a temetésen. Ezenkívül az erdőségi, pénzügyi hivatalok, összes egyetemen és testületek, ezek között az országos történelmi ereklye-múzeum, az agbbonvédek testülete, a helyőrségi és honvédségi tisztikar tagjai s általában Kolozsvár város társadalmi köreinek összes szereplő tagjai megjelentek. Pontban fél négy órakor érkezett meg a papság.

Az elhunyt ravatalánál az egyházi szertartást Bíró Béla apátplébános fényes papi segédlettel végezte. Mire megindult a temetési menet, melyben az összes középiskolák tanulói is testületileg vettek részt, valamint az árva- és a sikketéma intézet növendékei.

A temetési menet egyike volt a legnépesebbeknek, melyeket Kolozsvárt láthatunk. A merre a menet elhaladt mindenütt nagy tömegek verődtek össze.

A gázlámpák a Sétátér, Unió, Beltorda utcákon és főtérén gyászlepellet voltak bevonva s a temetés alatt valamennyit felgyújtották. A temetési menet jóval négy óra után ért a temetőbe, a hol a város közvetlen E. Kovács Gyula sirja mellett jelölt ki az elhunyt részére dísz sírhelyet, a melyben az egyházi szertartás befejezte után a boldogult polgármester tetemeit örök nyugalomra helyezték. *Béke porain!*

— **Választások.** A városi közgyűlés, mely szombaton délután kezdődik, rendkívül gazdag tárgysorozattal bír, úgy, hogy a választásokra csak hétfőn, vagy kedden kerül a sor. A tárgysorozatot szerint választandó: egy vízvezetési igazgató, egy első, egy második osztályú inok, két kerületi jegyző.

— **Szegény betegek kórháza** címen e hó 23-án közre adott ujdonságunkra terjedelmes levelet kaptunk, mely a dolgozó házbán elhelyezett elmebetegek állapotáról fest szomorú képet s ez a levél is azt tünteti fel, hogy a helyzet türethetetlen és orvoslás sürgősen szükséges. Országos betegápolási alapra adott fizet most minden polgár, állam és város tehát kezét fogva sürgősen segíthet az uralkodó miséria. Ez Kolozsvár városára most annál könnyebb, mert minden szegény beteg ingyen orvosásban részesül az országos betegápolási alaphoz. Fel van tehát szabulva a dr. Pataky féle 12 fős alapítvány, mely kolozsvári szegények részére ingyen gyógyszer kiszolgáltatására szolgál alapul. Ez alap jövedelméből az említett módon létesítendő szegény betegek kolozsvári kórházának elsőberendezési költségei fedezhető s a kórház már a jövő hóban megnyitható volna. A kórház, mint említettük, ideiglenesen a Károlyi orsz. kórház helyiségeinek egy részébe praktikusban be volna rendezhető. Az emberszeretet érzése sürgeti az ügy felvételét. A hozzánk jött levelet át-küldtük a polgármesterhez.

— **Királyi udvari tanácsos.** Csiky Viktor egyetemi tanár, a kolozsvári kormánypártnak sok éven keresztül volt elnöke, mint halljuk a párt éléről való vissza vonulása alkalmából kitüntetésben részesül. Csiky Viktor *királyi udvari tanácsosi* címét fogja kapni. A kitüntetést a hivatalos lap közelebbi száma fogja közölni.

— **Az Erdélyi Szépművészeti Társaság** ideiglenes igazgató választásának tegnapi ülését tartott, melyen felolvastatták a Társasághoz megalakulás alkalmából ezideig érkezett üdvözlő átiratok és levelek. Lapunk tegnapi számában közöltük az orsz. magy. képművészeti társulat üdvözlő iratát, melyre a választmány az alábbi levéllel válaszolt:

Mélyen tisztelt Igazgatóság! Az Erdélyi Szépművészeti Társaság mai igazgató-választmányi ülésén lelkes örömmel fogadta az Orsz. Magy. Képz. társaságok f. hó 19-én 57 sz. a kelt nagybecsű levelét és siet hálás köszönetének kifejezését adni a munkára lelkesítő, buzdító szavaiért valamint nagybecsű ajándékáért, a *Műcsarnok*-nak már megindított tisz. példányáért.

Nem ismeretlenek előttünk azok a nehézségek, a melyeknek leküzdésére társulatunk vállalkozott, de mi nem félünk a nehézségektől. Elkövetünk mindent, hogy az erdélyi részeknek az izlés nemesítését sokféle módon megkönnyítő fővárosi kulturális központtól távol eső közönségben a szépművészetek kultusát felébresszük, tápláljuk és erősítsük. Iparkodik fogunk elméleti fejtegetéssel, a magunk és pályatársaink szépművészeti alkotásainak szemléltetésével, magyarázataival, egymást buzdítani és lelkesíteni, közönségünkben pedig a művelést, a szépművészetek iránti közérdeklődést, az esztétikai érzéket, a szép kultusát híven ápolni. At vagyunk hatva attól a gondolatától, hogy a magyar elme nem áll hátrább más nemzetekénél s erősen hisszük és hirdetjük, hogy módunkban lesz közreműködni azokkal, kik nemes fáradozással törekeshetnek előrelépni a szépművészetünk egét elborító felhők, s elősegíteni, hogy nap ragyogjon a mi egünkön is, mint ragyog másutt, a hol nincs annyi erő, nincs annyi promethéusi tűz.

Versenyezni fogunk egymással annak a gondolatnak a népszerűsítésére, hogy a szépművészeteknek nem szabad a tehetségek és gazdagok luxusának lennie, hanem életszükséglettel kell válniuk s meg nem szűnünk közönségünknek hangzóitani azt, hogy nemzetet csak a tudományok és a szépművészetek tesznek kulturálszerűvé.

Lelkesítő hatást tettek ezért reánk az orsz. magyar képművészeti társulat biztatásai, s a pályatársak szeretettel és őszinte nyíltságával kérjük mindenkorra törekvéseinkhez nagybecsű pártfogásukat, támogatásukat, segítségüket.

Tisztelettel értesítjük a mélyen tisztelt igazgatóságot, hogy Társulatunk alapítókéneke javára folyó év febr. 3-án Művészeti rendezünk sorsolással egybeköve. A nyeremény tárgyak részint a műtermekből kikerült, részint a műpártoló közönség körében gyűjtött szépművészeti és iparművészeti tárgyak lesznek.

Összinté tiszteletünk és ragaszkodásunk jelölő bátorodunk 3 darab tiszteletjegyet ide mellékelni, méltóztatassá a mélyen tisztelt igazgatóságnak azok nevére kiállítani, a kik bennünket megfizetni hajlandók lesznek s mi őket mint az orsz. képművészeti társaság képviselőit szerettünk egész melegevel fogjuk fogadni s művész-bátlunk minden örömeiben részeselni.

Fogadja az Orsz. Magy. Képműv. Társaság mélyen tisztelt Igazgatósága az Erdélyi Szépművészeti Társulat meglevő üdvözlését, s mély tiszteletünk öszinté kifejezését.

Kolozsvár 1900 jan. 24.

Peiellé Róbert, Dr. Ferenczy József, titkár, alelnök.

— **Művészek sorsolására.** Az erdélyi szépművészeti társaság tárgysorsjátékához a nyereménytárgyak felajánlása még mindig folyamatban van. A Dunyó-fivérek udvari fényképészete 15 drb. gyönyörű fényképet küldött. 3 drb. kabinetképet E. Kovács Gyuláról, 3 drb. nagy 18/24 czm. történelmi tárgyú képet (Zrinyi esküje) és 3 drb. ugyanoly nagyságú képet (Zrinyi kirohanása), 6 drb. 25/30 czm. nagyságú képet (Ő Felsége bánffy-hunyadi hadgyakorlaton).

— **A franciaia forradalom és a negyvennyolc** című tegnapi cikkünk végén a tanszabadság hiányáról, az akadémiáról s részben a negyvennyolcas tanszékéről mondtak a referens sajtó nézetétől lévén, ezt félreértések elkerülése végett itt is kiemeljük.

— **Sok a panasz.** Az egyetemi tandíj felemelésének káros következményei már is észlelhetők. A mellett, hogy csökkent az egyetemi ifjúság száma, még az egyes collegiumoknál is meglátszik a tandíj felemelésének káros hatása. Az ifjúság a magas tandíjak miatt oly órák vételére szorított csak, a melyeket okvetlenül hallgatnia kell. Így oly előadásokat nem hallgathat, a melyek kiváló fontossággal bírnak. Különösen a művészettörténeti előadások nem részesülnek kellő pártolásban, pedig ugyancsak aktuális voltak miatt is megérdemelnék. Nem csodálkozhatunk tehát, ha ilyen körülmények közt egyik másik tanár ajkán felhangzik a panasz a hallgatók csekély száma miatt. Azt hisszük, hogy a tandíj felemelése előbb-utóbb megszűli a reakciót s egyeseken maguk az egyetemi tanárok fogják kérni Wlassics minisztert, hogy a régi tandíjat állítsa vissza, mert különben ma holnap úgy kell fogni az egyetemi hallgatókat, mint régen a katonákat fogták.

— **A kolozsvári alt. iparszövetkezetbe** pártoló tagokul beléptek évente 5 éven át 5-5 fittal gróf Teleki Domokos, dr. Halász Károly, Tamásy Gyula és Gergely Ferencz urak. E szép pártoláért köszönetet mond a szövetkezet.

— **Kiadó** a belvárosban április 1-től kezdve *évi 360 fittért* egy négyszobából és megfelelő hozzátartozókból álló lakás, vízvezetékkel berendezve. Értekezhetni Szentegyház-utca 11. sz. a a tulajdonossal.

— **Eljegyzés.** Dr. Filesz Lajos magy. kir. államvasúti fogalmazó Aradon eljegyezte néhai Baczó Frigyes kir. főmérnök és özvegye szül. Várnay Mária leányát Margitát.

— **Sport hírek.** Nizzában most folytak a lóversenyek. — A wostminiszteri herceg híres versenytárlóját és menését elfogják árverezni. — Szerajevóban a lóverseny június 24-én és 27-én lesznek. — A bécsi jockey-klub ideiglenesülést febr. 9-én tartja meg. — Az orsz. csász. főlovászmestere Döry József dombovár-sütvényi méneseiben két négyes fogatot, továbbá egy tartalék és egy hátsó lovat vásárolt a cásári udvar részére. A lovak sárgák, a herélt hátsó kivételével mindannyian kanczák, a hátsó 170 centiméter, a nagyobb négyes lovak 164–166 centiméter, a kisebb négyes 160–164 centiméter magasak s felerészben a verseny pályáról ismert Cambusier (Cambusean—Crisis) angol telivér mén, a másik felerészben ennek egy, a nevezett ménes félvér kanczájából nevelt „Hegyes” nevű ménből s valamennyien a ménes félvér kanczáiból származnak az átvételnél négy és ötvenévesek voltak. Érdekes tudni, hogy ezek a lovak új hazájukban miként viselik magukat s ez okból közölkünk Grünevald altábornagy Döryhez 1899 december 22-én (ország időszerűsítés) írt levelének erre a tárgyra vonatkozó részét. Kiváló nagy örömmre szolgált — írja az altábornok — önnel tudatni, hogy a nagyobb négyes fogat ebben az évben Skrenewiczben, Lengyelországban, a vadászatok alkalmával kitűnő szolgálatot tett. Hat napon át naponként be voltak a sárgák fogva szorítva ő feleségeik leginkább a távol eső vadászterületekbe való utazásoknál használtak. Egy és ugyanaz nap ismételve 30–40 kilométer utat tettek meg a feleségek teljes meglegésére. Befogva négy ülőes vadászokcsiba voltak, a lovakat a császárné első udvari kocsisa hajtotta, a ki a sárgára utolsó idomítását is teljes meglegésére végezte. Ez egy igazán ritka elegáns négyes fogat, gyönyörű járással kitűnő vérről és kitartással. A kisebb sárgák szintén igen jól mennek, de valamivel nehezebben kezelhetők, kivált az első lovak; ezeket én magam a múlt nyáron hosszabb tourokon nagy gyönyörűséggel hajtottam. A nagy sárga herélt (hátsó ló) a mi hátsó lóistálóinkban áll, ott igen jó szolgálatot tesz, nem ritkán személyesen is lovagolom. Végre

említést tesz, hogy az említettekhez hasonló lovak kaphatók volna-e? A jelzett magas helyen lovaink ilyen szereplésére méltán büszkék lehetünk.

— **Agyonlőtt végrehajtó.** Hivatásának esett áldozatul Körtvélyesi Mihály, Acsa község végrehajtója, a kit — mint nekünk írják — e hó 22-én Pándi Mihály agyonlőtt. Pándi Mihály acai lakost valami tartozás miatt az előjáróság elmarasztalt. Minthogy pedig Pándi a kitűzött határidőre sem fizetett, végrehajtást rendeltek el ellene, melyet Körtvélyesi Mihály községi végrehajtó fogatosított. Pándinak még ekkor sem jutott észébe a fizetési kötelezettség, minél fogva e hó 22-ére kitűzték ellene az árverést. A jelzett napon Körtvélyesi megjelent Pándi lakásán, hogy a felfoglalt zálogtárgyakat elszállítsa a község házára. Gyanútlanul lépett a konyhába, a mikor a szobaajtó hirtelen felnyílt és Pándi a végrehajtóra fogva fegyverét azt elcsütötte. A lövés után Körtvélyesi a fején találva elbukott, s rövid vonaglás után meghalt. A községi szolga, a ki az esetről jelentett, elfutott a község házára, hogy jelentést tegyen. A mig ez oda volt, az elvetemült gyilkos Körtvélyesi öltöztetést kivonszolta az utcára és bedobta az árkokba. Ázultán pedig a község házára ment és maga jelentette, hogy most már megtarthatják az árverést, ő már megfizetett. A csendőrség azonnal értesítették az esetről, a kik midőn megérkeztek. Pándit megvasalva kísérték a járásbírószághoz.

Mulatságok.

Kerékpáros-estély. Sikerkült és kedélyes estélyt rendezett az este a Vigadóban az E. K. E. életrevaló kerékpáros osztálya. A rendezőség élén Kovács Géza elnök állott, a ki fáradhatlan buzgalommal rendezte meg ezt a kedves estélyt. A tánc megkezdése előtt Benő Bálint tiltók művész játszott az ő egyszerű kis hangszerén magyar népdalokat s néhány operette áriát. Benő ügyesen kezeli a tiltókot, bámulatos technikával és kiváló meleg érzések játszik igénytelen hangszerén. A közönség tapssal jutalmazta az élvezetes játékot. Utána Kovács Géza tartott érdekes felolvasást a kerékpár fejlődéséről, az egyes régiók szerkezetéről kerékpárokat be is mutatta. Különösen tetszett a legregibb szerkezetű angol kerékpár. A tanulságos felolvasás után gyönyörűen feldíszített kerékpárokkal virágkorzó volt. Az E. K. E. legjobb kerékpárosai vonultak be a feldíszített kerékpáraikra ez alkalommal. A közönség tapsai közepette ért véget a műsor, hogy megkezdődött a tánc, mely eltartott reggelig. Az együttlét köréből megjelentek Feilitzsch Arthur br. orsz. képvis., elnök, Szádeczky Lajos dr. alelnök. A négyeseket 60 pár táncolta. A terem ez alkalomból fénygölyökkel szépen fel volt díszítve. A mulatság anyagi és erkölcsi tekintetben teljesen sikerült. Az estélyen Csikai György zeneakara játszott.

Meghívó. a magyar szent korona országai vörös-kereszt együletének Kolozsvár városi választmánya által. Gr. Csekonicz Endre a magyar vörös-kereszt egyület elnöke, id. br. Zeyk Józsefné, gr. Nemes Jánosné, br. Wesselenyi Béláné, gr. Schweinitz Gyuláné, Incedy Samuoné, br. Wesselenyi Istváné, br. Bánffy Zoltáné, dr. Farkas Gézané, gr. Kornis Berta, Donagonyi Gergelyné urnók. gr. Bánffy György, br. Josika Samu, Palkovits József, cs. és kir. altábornagy. dr. Brandt József, dr. Purjes Zsigmond, Stuckheil Gyula, Dobál Antal, Merza Lajos, Marnege Ede, cs. és kir. altábornagy, br. Feilitzsch Arthur, Szvacsina Géza, Wuchetich Sándor, dr. Fabinyi Rudolf, dr. Turesa János dr. Farkas Géza, urak védnöksége alatt és a helybeli katonai tisztikar szíves közreműködésével a kolozsvári „Erzsébet Mária vörös-kereszt kórház” javára 1900. február 6-án a városi Redoute helyiségében rendezendő hangverseny, színi előadás és táncszal egybekötött zárkört tea-estélyre. Az együleti választmány nevében: gr. Lázár István, alelnök. Dr. Benel János, titkár.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Brankovics ügye.

Karlócza, jan. 25.

A püspöki zsinat tárgyalásaira vonatkozólag a következő részleteket jelentik: A zsinat mint egyházi bíróság alakult meg és Nikolicz Miron paktáció püspök elnökle alatt öt napon át ülésezett, mely alkalommal a megejtett vizsgálat alapján meghozták a Brankovics György patriárka ellen emelt vádak ügyében az ítéletet. Erről csak igen keveseknek volt tudomásuk, mivel a laikusok nem tudják megkülönböztetni a püspöki zsinat és a zsinati bíróság között. A zsinati bíróság tárgyalásairól távolmaradtak a temesvári és a károlyvárosi püspökök, betegséggel mentvén ki elmaradásukat; mivel azonban a püspökök, ha személyesen nem jelenhetnek meg, kötelesek írásba

foglalt szavazatukat egy másik püspöknek, mint meghatalmazottnak beküldeni: az egyik az ujvidéki, a másik a paktáció püspököt kereste meg. Az ítélet, melyet Vuchetich Illés dr. ujvidéki ügyvéd dr. Polt Mihály ügyvéddel egyetemben szövegezett meg, most Sevis Mitrofan ujvidéki püspök, mint előadó, fogja a zsinatnak elfogadásra ajánlani. Ez ítélet általánosságban ismeretes; azon alapszik, hogy az egyház károsodását megállapítani nem lehet, sőt kiemeli, hogy a patriárka százezer forintot adományoz egy szeminárium építésének alapja javára s ennél fogva a patriárkát ártatlannak nyilvánítja. A zsinat határozatai csak úgy bírnak érvénnyel, ha azokat ő Felsége jóváhagyja s miután a vádlókat a vizsgálat megejtéséről nem értesítették, kétségtelen, hogy a felmentő ítélet ellen a kormányhoz fel fognak folyamodni.

A fiumei tüntetés.

Budapest, jan. 26.

A fiumei tüntetésre vonatkozólag a következő hivatalos információkat kapjuk: Solymossy hajózási főfelügyelő szobaleányának báli kosztümjéről az elmúlt vasárnapi mulatságon a nemzeti színű szallagot állítólag fiumei legények letépték. Kedden este egy Somogyi nevű államvasúti fékező magyar paraszt jelmehében s egy nagy bottal tüntetőleg végig sétált a korson. Több egyén kísért, szintén bottal felfegyverkezve. Itt ezután több fiumei antonista fiatal ember fűtőlmi kezdett, kiabáltak reájuk Somogyi és kísérete pedig csendben haladt a corsia Deákra, a Korona vendéglő elé. Itt azután Somogyi és kísérete botokkal neki ment a csufolódó csoportnak s ezek közül többeket megsebesítettek, köztük egy Ca-ina nevű, a ki Kuscher dr. gyámfia és csak három nap előtt ítélte el az itteni bíróság magyarellenos tüntetésért. Somogyi és kísérete ezután elmentek, mire a tömeg beverte a Korona vendéglő ablakait. A további rendezettségnek a rendőrség vetett véget. Az esetet kisebb-nagyobb csoportokban szegyenkeze tárgyalták az utcán. A vizsgálatot megindították. Egy kar törösen kívül nagyobb sérülés nem történt. Nagyobb emeclőt itt nem idézett elő az eset, mert egyrésztől oktan provokálást, másrésztől meggondolatlan hetvenkedést látnak benne. Az itteni lapok mint egyszerű verekedést regisztrálták az esetet minden nemzetiségi gyűlölség színezete nélkül.

A háboru.

London, jan. 25.

Gladstone Herbert a parlamenti liberális párt egyik vezetője választói előtt beszédet mondott, melyben szemére hányta a kormánynak, hogy Dél-Afrikában megbontotta a jó viszonyt a hollandi és angol lakosság között. Dél-Afrikában csak úgy lehet becsületté és sikerrel kormányozni, ha a hollandi lakossággal együtt kormányoznak. A kormánynak azt az eljárását, hogy készenletlenül ment bele ebbe a háborúba, majd annak idején szigorú bírálat tárgyává fogják tenni. A jelen pillanat azonban nem alkalmas arra. Mindenesetre azonban a liberális párt fennhangoztatja, hogy nincs semmi része abban a kormánypolitikában, mely ezt a szerencsétlen háborút szülte.

London, jan. 25.

Roberts lord azt táviratozza Fokvárosból, hogy a lovak részére való takarmányban nagy a hiány.

A kínai császárt meggyilkolták.

Budapest, jan. 26.

Londonba és Párisba érkezett hírek szerint a kínai császárt meggyilkolták. Ujabb hír szerint, a kínai császár öngyilkosságot követett volna el.

Országgyűlés.

Bpest, jan. 26.

A képviselőház ma rövid ülést tartott.

Az elnök betérjesztette a költségvetésről szóló jelentést, melynek tárgyalását a jövő esztőtökre tűzték ki.

A lekészí póthitelek jövedelménél Molnár apát felszólalása után a javaslatot elfogadták.

Változások a kormányban.

Budapest, jan. 26.

A E—s szerint: A kormány mai összealkotásban legfőleg a költségvetés tárgyalásáig tarthatja fenn magát.

Lukács pénzügyminiszter tudatta Széllé, hogy visszalép.

Wlassicsot menesztik a Ferencz-József intézet ügyéért.

Széchenyi szintén megváltik tárczájától.

— **Időjárás az erdélyi részeken.** A kolozsvári fizetvétséghez a következő jelentés érkezett az 1900 évi Január hó 26. napi időjárásról:

Vonal	Hőmérsék R.	Időjárás
Üzletkezelőség	— 2	csendes borult
Nagy-Vár	— 0	csendes borult
Kolozsvár	— 2	széles borult
Torda	— 2	csendes borult
Maros-Ludas	— 3	csendes borult
Maros-Vásárhely	— 1	borult csendes
Szász-Régen	— 1	borult csendes
Tövis	— 2	csendes borult
Dicső-Szl.-Márton	— 3	borult csendes
Sóvárad	— 1	borult csendes
Kis-Kapus	— 3	derült csendes
Szegvár	— 2	borult csendes
Sz.-Udvarhely	— 3	borult csendes
Brassó	— 1	csendes havazás
Sepsi-Szl.-György	— 1	borult csendes
Csik-Szreda	— 3	széles borult
Csik-Gyimes	— 3	borult csendes
Kézdi-Vásárhely	— 2	borult csendes
Zernest	— 3	csendes havazás
Predeal	— 2	borult csendes

Nagyváradot és Sepsi-Szt-Györgyöt kivéve, mindenütt meleg uralkodik. Az ég egész Erdély felett beborult. Brassóban, Zernesten havaz, egyebütt eső.

Milyen idő lesz holnap? Az orsz. meteorológiai intézet ma délután 4 órakor Kolozsvárra érkezett jelentése kiserint: *Borús, enyhe, eső.*

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.)*

NYILATKOZAT.

Jelen lap f. évi 19. számának Nyilttér rovatában Dr. Kozma Endre és Gasz Gyula, továbbá Gabányi Imre urak részéről közzétett „Válasz” és ezt követő zármilatkozatban kétszer is előforduló „összehívandó becsületbírószág” kitételnek objektív történeti megvilágítása érdekében, szükségesnek látjuk alábbiakban, a f. hó 24-én este 7 órakor, (tehát a hivatkozott „Válasz” és záradéka megjelenése után), a most már Gabányi Imre ur részéről történt provokálás folytán megtörtént **különlőn új** tárgyalásról felvett jegyzőkönyvnek e helyen való közlését.

Kolozsvárt, 1900. január 26-án.

Ditrői Nándor, Ifjabbik **Indre László,**
s. k. s. k.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Kolozsvárt. 1900. Január hó 24-én este 7 órakor, Ditrői Nándor ur Wes-selényi Miklós-utca 28. szám alatti lakásán — a Gabányi Imre contra Halász Gábor és Szathmári Ernő urak között felmerült becsületbeli ügyben. Jelen voltak: alólítottak.

1. Dr. Kozma Endre és Gasz Gyula, mint Gabányi Imre ur megbízottai felük nevében *feltétele* elégtételt kérnek a Halász Gábor és Szathmári Ernő urak által az „Ellenzék” f. évi 18-ik számában közzétett nyilttéri nyilatkozatban elkövetett sértésért.

2. Halász Gábor és Szathmári Ernő urak megbízottai: Ditrői Nándor és ifjabbik Indre László, Gabányi Imre ur megbízottaitól felvilágosítást kérnek a „feltétele” kitétel értelmezését illetőleg.

3. Erre Gabányi Imre ur fentnevezett megbízottai kijelentik, hogy a kérdésbe hozott „feltétele” kifejezéssel azért éltek, mert eredetileg is elfoglalt álláspontjuknál fogva nem akceptálhatják felük nevében a Halász Gábor és Szathmári Ernő contra Gabányi Imre urak előzetes ügyében, Ditrői Nándor és ifjabbik Indre László részéről eszközölt egyoldalú befejezést.

4. Ezek után Ditrői Nándor és ifjabbik Indre László azon nyilatkozatot teszik, hogy az általuk ugyancsak **eredetileg** elfoglalt álláspontjuknál fogva, megjelölik: Halász Gábor és Szathmári Ernő urak, Gabányi Imre urral szemben **immár** lovasági **előlételeadásra nem kötelezhetőek**, a miért is az e kérdésben való határozathozatal céljából: **egy becsületbírószág összehívását** proponálják.

5. Dr. Kozma Endre és Gasz Gyula, mint Gabányi Imre ur megbízottai, a 3-ik pontra való hivatkozással, a proponált becsületbírószág összehívását szintén szükségesnek tartva, ahhoz maguk részéről is hozzájárulnak.

6. Ezek szerint tehát a mindkét részről felkért becsületbírák bejelentésére közös megállapodással folyó hó 25-nek déli 12 órája tűzték ki.

Ezzel a jegyzőkönyv lezárattott és aláíratott.

K. m. f.

Dr. Kozma Endre ifjabbik **Indre László**
s. k., s. k.,

Gasz Gyula s. k., **Ditrői Nándor** s. k.,
mint Gabányi Imre ur mint Halász Gábor és Szathmári Ernő urak megbízottai.

*) E rovat alatti közleményekről semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Hirdetések.

Meghívó!

A segesvári

„Küküllői Takarékpénztár Részvénytársaság“

1900 évi

Rendes közgyűlését

február hó 25-én délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartja meg.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság előterjesztése kapcsolatban a felügyelő bizottság jelentésével, az 1899. évi zárszámadások megvizsgálása tárgyában. Ezek alapján a mérleg megállapítása és a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat tárgyalása és a felmentés megadása.

2. Választások.

3. Szabályszerű indítványok tárgyalása.

Ezen közgyűlésre a részvényeseket tisztelettel meghívja Segesvár, 1900 január hó 20.

85. 1—1.

az igazgatóság.

Alapszabály 40. §. Az igazgatóság egy három tagú bizottságot küld ki, mely a gyűlés előtt legalább 2 nappal a jelentkezők jogosultságát bírálja meg, a részvényeket letétbe veszi és a közgyűlés után kiadja és ennek határozata ellen a közgyűléshez van csak folyamodásnak helye. A gyűlés előtt való nap esti 6 órakor záródik a jogosultak bírálata és jelentkezése.

Meghívás!

A székely-udvarhelyi „Székely-egyleti első takarékpénztár“ részvénytársaság

1900. évi rendes közgyűlését

február hó 25-ikén délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartja meg.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság előterjesztése kapcsolatban a felügyelő bizottság jelentésével az 1899. évi zárszámadások megvizsgálása tárgyában. — Ezek alapján a mérleg megállapítása és a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat tárgyalása és a felmentés megadása.

2. A fizetések három évre való megállapítása.

3. Választások.

4. Szabályszerű indítványok tárgyalása.

Ezen közgyűlésre a részvényeseket tisztelettel meghívja.

Székely-Udvarhely, 1900 január 28.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. Alapsz. 40. §. Az igazgatóság egy három tagú bizottságot küld ki, mely a gyűlés előtt legalább 2 nappal a jelentkezők jogosultságát bírálja meg, a részvényeket letétbe veszi és a közgyűlés után kiadja és ennek határozata ellen a közgyűléshez van csak folyamodásnak helye. A gyűlés előtt való nap esti 6 órakor záródik a jogosultak bírálata és jelentkezése.

77. 2—3.

Egy uri nő,

kinek saját divatterme volt, családi körülmények miatt óhajt vidéken a szabás és varrásba oktatást adni, esetleg egy nagyobb menyasszonyi kelengye elkészítésére vállalkozik!

Czim a kiadó-hivatalban.

87. 1—1.

Kertész,

nős, szakmájában teljesen jártas, jó bizonyítványokkal rendelkezik, kertészi állást keres.

Ajánlatok „N. J.“ jegy alatt Szamosujvárra, Viz-utca 13. szám alá küldendők.

86. 1—1.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság.

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

Alapítatott: 1842-ben.

Változatlan díjtételek, utánfizetési kötelezettség nélkül!!

Kivonat az 1898 évi december 31-én lezárt mérlegből:

Biztosítási alap 1898 december 31-én	frs. 1,437,913,602.90
Tohermentes nyereség-tartalék (felesl.)	frs. 218,853,288.50
Készpénzszámlák kötvénytulajdonosok részére	frs. 11,502,590.67
Összes bevétel	frs. 685,008,443.64
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak	frs. 128,248,939.64
Érvényben levő biztosítások	frs. 5,034,777,190.62

Három évi fennállás után a társaság új kötvényei semmiesetre sem válhatnak teljesen érvénytelenné, rendkívüli magas összegű kölcsönre jogosítanak és egyéb kiválóan előnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjtáblázatokkal- és felvilágosításokkal szolgál: a kolozsvári főügynökség Kolozsvárt, Szentgyörgy-utca 2., ügyvezető titkár: Hermann Károly.

Ezen főügynökségek területe: Kolozs-, Torda-Aranyos-, Maros-Torda-, Udvarhely-, Csik-, Szolnok-Doboka-, Beszterce-Naszód- és Szilágymegye-ekre terjed ki és ott lakó t. feleink kéretnek összes levelezéseiket oda címezni.

84. 1—3.

SIKERÜLT

az évek óta úri nevöm által hangsúlyozott óhajtnak elegendő tennem, midőn a mód lingi cipőgyár raktárának vezetésétől megváltam és az országsszerte a legjobb hírnévnek örvendő

Michelstädter S. E. és H.

cipőgyárosokat arra megnyertem, hogy a helyi piacon Főter 11. sz. Reil-ház alatt, egy az újabb kornak minden tekintetben megfelelő cipőraktárt nyissanak, hol a legdivatosabb és legelegánsabb úri, női- és gyermekcipő különlegességek a legdusabb választékban szolid és a talpukban kitüntetett határozott árak mellett mindenkor kaphatók lesznek.

Az összes készlet oszakis saját készítmény és minden versenyt kizár, úgy, hogy a legkényesebb izlésnek képes vagyok elegendő tenni.

A nagyérdemű közönség szíves érdeklődését és irántam eddig is tanúsított becses bizalmát továbbra is kérve, vagyok Teljes tisztelettel

Somogyi D. Ernő mint

Michelstädter S. E. és H. cipőgyár raktárának képviselője.

Minden évadban cipődivat-tudósító képes árjegyzék a t. közönség rendelkezésére áll.

38. 7—40.

1229. 7—0.

Minden családban

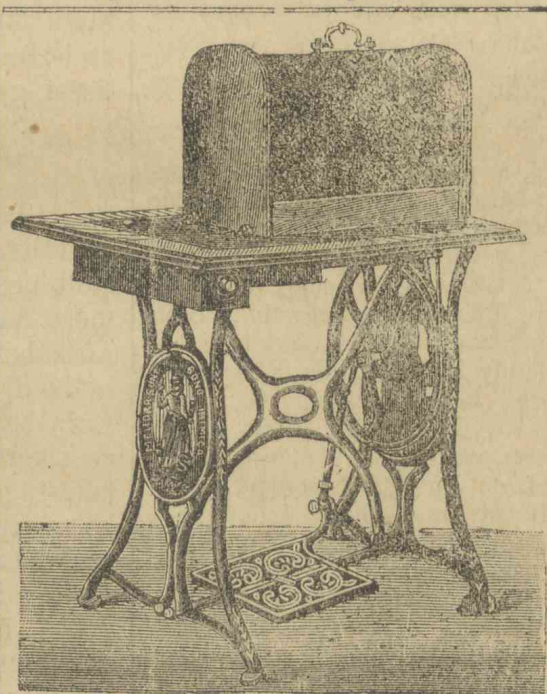
szükséges egy

Singer vagy másféle varrógép,

melyet a nagy pénzüke miatt 10 évi jótállással készpénzfizetés ellenében

35 forintért adok,

meg nem felelés esetén pedig azonnal becsérlném!

Sürgőnczim: Bernáth gépraktár Kolozsvárt. Telefonszám 412.

Bernáth Ede Sándor, varrógép és kerékpár raktáros Kolozsvár.

A m. kir. posta- és távirda szállítója Erdélyben.

Raktáron tartom az összes elsőrendű gyártmányokat, u. m.: **Singer** családi, Médium, Titania, Minerva, Hond és Neu, Gritzer, kis- és nagy körhajós, Stower Cylinder, Kéz, Howe és Viktoria hímzőgépeket, olajat, tűket és a gépek egyes részeit. Szakszerű mechanikai javító műhelyemben minden munkát gyorsan és olcsón készítek.

Árnyamat heti vagy havi részletfizetésre is adom, úgy helyben, mint a vidéken lakóknak. Szíves megrendeléseket kér 1184. 13—25.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatokra bízott vármegye központi árvászekénél lemondás folytán az **árvaszéki nyilvántartói** állás üresedésbe jöven, ezen 1460 korona évi fizetéssel és 300 korona évi lakbér illetményével díjazott állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt és életkorukat, családi állapotukat, képzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylatukkal felszerelt kérvényüket hozzám **február hó 10-ig** terjesszék be.

Alsófehérvármegye főispánjától.

Nagy-Enyeden, 1900 január hó 22-én.

Zeyk Dániel főispán.

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvárt, Főter 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

30. (6—x.)

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J.

VÉRZESTÍTŐ LABDACSAI

Évezredek óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek a dagnaknak következményei, mint pl. zavar az emésztésgépnél, májgyulladás, székeltelenség, köhögés, az nyél sárga.

Vértisztító hatásuknál fogva kiváló a jó hatást gyakorolnak vérszegénység esetében és az abból származó bajoknál, mint ideges felfriss, sárga sárga. E vértisztító labdacsokat nagy előny, hogy székletet hirtelen, fájdalommentesen okoznak, így a leggyöngébb szervezetű bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.

1 tükör, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve.

1 tükör 1 frt 25 kr.

2 tükör 2 frt 30 kr.

3 tükör 3 frt 35 kr.

10 tükör 9 frt 20 kr.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:

Pserhofer J. gyógyszerész

Bécs, I. Singersstrasse 15.

Elterjedtségüknek fogva a labdacsokat a legkülönbözőbb alakokban és neveket alatt utánzóztattak, tehát nemcsak Pserhofer J. vértisztító labdacsokat kérik, hanem csak azok valódiak, amelyek dobozáinak fedelén piros színen „PSERHOFER“ kézirása látható.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

22. 2—6.

Sárga János ékszerész és órás Kolozsvárt,

Üzlet: Wesselényi Miklós-utca 11. sz. Műhely: Szép-utca.

Készít ékszereket a legszebb kivitelben.

Nagy raktár a legújabb- és legizlésesebb ékszerekből, ezüst-nemüekből, arany- és ezüst, aczél órákból, valamint fali inga és ébresztő órákból.

Megvesz a teljes értékben arany és ezüstnemüket, vagy új aruval becsérél.

Ékszer- és órajavítások pontosan jótállás mellett!

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve!

1122. 34—100.

18 karatos finom arany jeggyűrűk.

Ny. Magyar Mihály „Ellenzék” nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 83. sz. Telefonszám 233.